

[Hans Hansen (Rørby).]

lignende Tilfældet. Der er store Vanskeligheder ved at faa Folk til at rette sig efter den offentlige Byplan. Alle disse Vanskeligheder, vi har haft, mener jeg maa være et Fingerpeg for os, saa at vi kan undgaa at gøre flere Fejl i saa Henseende. Der kan meget let ske Fejltagelser, og de kan blive dyre og hindre Udviklingen. En effektiv Værdistigningsskyld vil gøre det muligt at skabe gode Byplaner. Thi intet er mere urimeligt, end at Grundejerne skal lukrere fedt ved de offentlige Anlæg, fordi disse tilfører omliggende Grunde en stor Værdiforøgelse; men vi har set det Gang paa Gang, ikke mindst ved S-Banen, og man paastaar, at Københavns Raadhus og Raadhuspladsen har skabt Værdistigning for de omliggende Bygninger, der er 10—12 Gange større, end hvad det i sin Tid har kostet at bygge Raadhuset.

Dernæst har vi hele det uløste Spørgsmaal om den gamle By, disse Rønner og Rottereder, som ikke er bedre værd end at køre paa Lossepladsen, og som praktisk talt kun faar Lov at ligge, fordi der er Haab om Stigning af Grundværdierne; de ligger kun i Vejen for en sund Udvikling og en fornuftig Byplan, og Grundene, de ligger paa, vilde være mere værd i Dag, hvis disse Bygninger var fjernet. Intet er mere rimeligt, end at dette sker.

Jeg ved, at Ministeren stort set er enig med mig i hele dette Spørgsmaal, men hvor er Arbejderregeringen henne? Naar den har Magt til at gennemføre disse Byplaner, hvad er der saa i Vejen for at skride ind her? Skal der virkelig være Tale om Ejendomsret her, saa er det moralsk set Folket og Fællesskabet, der har Ejendomsretten. Her er det Almenvellet og Almeninteresserne, det drejer sig om, og ikke de private Grundejerinteresser. Den nuværende Tilstand er en Krænkelse af Fællesskabets naturlige Rettigheder og umuliggør et velment Forsøg fra Indenrigsministeriets Side paa at skabe en Byplan. Jeg kan ikke se, der er noget som helst til Hinder for at skride ind over for den Urimelighed, som hele denne usunde Bydel er, en Bydel, som skaber Betingelser for alle mulige Sygdomme. Nu ser vi, at der gøres Forsøg paa en effektiv Udryddelse af Rotter; det vilde sandelig være et effektivt Middel, om man begyndte paa en naturlig Sanering af de københavnske Boligforhold. Det vilde ogsaa kun føre til en Stigning af Grundværdierne, hvis man befriede disse Rønner for Rotter. Her er i hvert Fald et Forhold, hvor der trænges til Indskriden, og jeg vil gerne paa ny op-

fordre den højtærede Indenrigsminister til at gøre sin Indflydelse gældende. Men det haster, hvis vi skal have noget ud af disse Byplaner. Vi fra vor Side vil gøre alt hvad vi kan, for at faa dem gennemført, selv om vi maa opfatte dem som et Surrogat for det helt rigtige.

Aksel Larsen: Vort Parti tilslutter sig fuldt ud Tanken om en fyldestgørende Lovgivning paa dette Omraade, og vi kan i det store og hele billige det forelagte Lovforslag.

Jeg vil ogsaa gerne sige, at mange af de Ting, som det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen har fremført, kan jeg slutte mig til.

Det forekommer mig, at man bør have en Bestemmelse ind i Loven, der udtrykkeligt siger, at Byplaner ikke alene kan udarbejdes for de enkelte Kommuner, men at der naturligvis ogsaa maa kunne udarbejdes sammenhængende Byplaner for Omraader, der organisk hører sammen. Vi har Masser af Eksempler paa en saadan samlet Byplans Nødvendighed for København og Københavns Omegn, og jeg henstiller, at man har sin Opmærksomhed henvendt herpaa.

Jeg vil i det hele taget sige, at selve Spørgsmaalet om København og denne Bys vældige Udvikling nødvendiggør, at der nu meget hurtigt udarbejdes en fornuftig Byplan, og den bør udarbejdes under Hensyn til, hvad der er praktisk og nødvendigt, og ikke under Hensyn til, hvad der tjener finanskapitalistiske eller andre Spekulationsinteresser. Der er af de forskellige Ordførere fremført Eksempler paa, hvor uheldigt en By har udviklet sig; hvis man vilde bruge Tiden til det, kunde man anføre mere haarrejsende Eksempler her fra København, end der er fremført af de foregaaende Talere. Der staar i Lovforslagets § 2, at i en Byplan træffes der Bestemmelser om „Beliggenheden af offentlige Bygninger og Anlæg; derunder Sports- og Legepladser, Flyvepladser, Havnearealer, Lystanlæg, Parker samt Kirkegaarde.“ Vi har netop paa disse Omraader Eksempler fra København, hvor der er begaaet Forsyndelser af en rent ud utrolig Grad. Jeg nævner Sydhavnen med dens Tilførselsaare ned midt igennem Byen, hvad der forhindrer enhver sund og naturlig Udvikling, og det er umuligt at faa anden Opfattelse, end at det simpelt hen er Hensynet til Grundspekulationen i Arealerne omkring Sydhavnen, der gør det umuligt at faa denne Blindtarm fjernet og faa en for Københavns Udvikling fornuftig Havnebygning gennemført. Et andet Forhold,